

Komu chybí děti?

SMIS smis-lab.cz/2024/01/01/komu-chybi-detи

1. 1. 2024

Tomáš Fürst, Roman Kovařík a Zuzana Krátká

Než začnete číst tento text, přečtěte si prosím první díl. Bez něj budete ztraceni. Pojďme se tedy podívat, co jsme se dozvěděli z dat, které vydoloval Roman Kovařík a Jitka Chalánková z ÚZISu. Datový soubor tak, jak jsme jej dostali, je k dispozici zde.

Předně je třeba konstatovat, že ÚZIS dodržel tradici a data, která poskytl, opět obsahují na první pohled odhalitelné chyby. V lednu 2022 se narodilo celkem 7 733 dětí (pole B30), z toho 1 636 matkám, které byly k datu porodu očkovány proti covidu (D30+E30+F30). V políčku K30 ovšem ÚZIS tvrdí, že (z těchto 1 636) jich bylo 1 916 očkováno během těhotenství. To zjevně není možné. Stejný rozpor je v následujícím řádku – počet žen očkovaných během těhotenství je větší než počet žen očkovaných k datu porodu.

První konstatování je tedy následující: **Protože data z prvních dvou měsíců roku 2022 jsou očividně špatně, nelze vyloučit, že také ostatní data jsou chybná, jen to není na první pohled vidět.**
Vzhledem k tomu, co bude následovat, by tohle byla ta nejlepší možná varianta.

V jednom z předchozích textů (Tabulka 1) jsme nabídli jednoduchou trojčlenku, která nám umožnila konstatovat, že očkovaným ženám v plodném věku se narodilo mnohem méně dětí, než by odpovídalo jejich zastoupení v populaci. Tato nová datová sada nám umožňuje úvahu zpřesnit.

Přes 95 % dětí se rodí matkám ve věku 18–39 let, takže jsme se soustředili na tuto věkovou kohortu. Český statistický úřad poskytuje data o věkovém složení obyvatelstva, ze kterých lze zjistit počet žen v ČR ve věku 18–39 vždy k začátku ledna a k začátku července každého roku. Tato data jsme vzali a lineární interpolací dopočítali pro každý měsíc od ledna 2021 do března 2022 (řádek 3 v tabulce).

ÚZIS poskytuje webové rozhraní pro sledování vývoje covidové vakcinace v čase. Odtamtud jsme odečetli počet žen ve věku 18–39 let, které byly ke konci každého měsíce očkovány libovolnou dávkou covidové vakcíny (řádek 6 v tabulce). Počet neočkovaných žen jsme dopočítali jako rozdíl hodnot (řádek 9 v tabulce).

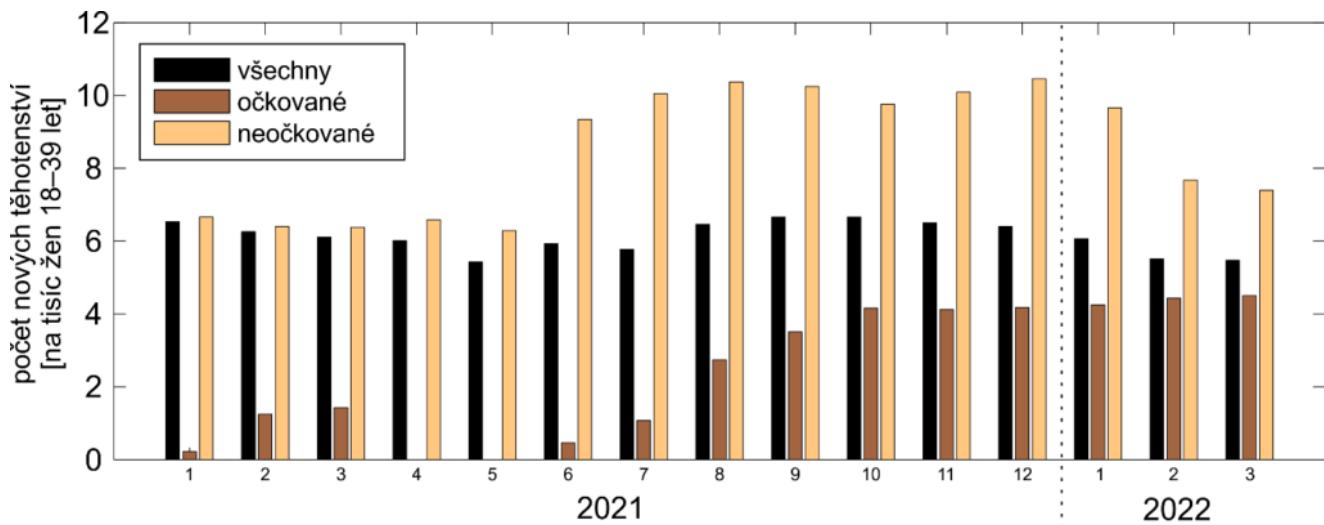
Následně jsme odhadli počet úspěšných těhotenství, která vznikla v jednotlivých měsících – například odhad počtu úspěšných těhotenství vzniklých v lednu 2021 jsme spočítali tak, že jsme se podívali, kolik dětí se narodilo v říjnu 2021. Tímto způsobem jsme odhadli počty nově vzniklých (úspěšných) těhotenství v každém měsíci (řádek 4 v tabulce). Výsledek jsme poté přepočítali na počet nově vzniklých (úspěšných) těhotenství na tisíc žen ve věku 18–39 let. S touto veličinou budeme dále pracovat (řádek 5 v tabulce).

Počet nově vzniklých těhotenství očkovaných žen (řádek 7 v tabulce) jsme spočítali tak, že jsme se podívali, kolik dětí se o 9 měsíců později narodilo očkovaným ženám a odečetli jsme ty, které byly očkovány až po početí. Zde jsme narazili na problém nekonsistence dat popsaný výše, takže ty dva měsíce, kdy tento počet vycházel záporně (duben a květen 2021), jsme z dalších výpočtů prostě vynechali. Výsledek jsme opět vztáhli k velikosti očkované kohorty žen 18–39 let v daném měsíci (řádek 8 v tabulce).

Nakonec jsme zopakovali tento postup pro ženy neočkované (řádky 10 a 11 v tabulce). Počet nově vzniklých těhotenství žen neočkovaných jsme spočítali tak, že jsme od celkového počtu porodů (o 9 měsíců

později) odečetli porody žen očkovaných před otěhotněním (viz předchozí odstavec).

Výsledné míry nově vzniklých těhotenství žen ve věku 18–39 let dle jejich očkovacího statutu v době početí jsou zobrazeny níže.

Obrázek 1. Odhad počtu nově vzniklých úspěšných těhotenství žen ve věku 18–39 let dle očkovacího statutu matky v době početí. Počty jsou vztaženy na tisíc žen ve věku 18–39 let s daným očkovacím statutem v populaci. T.Fürst

V každém měsíci platí, že černý sloupec je váženým průměrem obou hnědých sloupců, kde váhy jsou příslušné podíly očkovaných a neočkovaných žen (18–39 let). Na začátku jsou téměř všechny ženy neočkované, tedy světle hnědý a černý sloupec jsou si velmi podobné. Na konci je asi 800 tisíc žen očkovaných a 400 tisíc neočkovaných, takže černý sloupec je asi ve třetině cesty od tmavě hnědého ke světle hnědému.

V první polovině roku 2021 očkované matky počaly dramaticky méně těhotenství, než by odpovídalo jejich zlomku v populaci. Ovšem i poté, co se podíl očkovaných žen v plodném věku koncem roku 2021 stabilizoval někde kolem 2/3, byl počet vzniklých těhotenství u očkovaných žen výrazně nižší než u žen neočkovaných.

Jistě se objeví pokusy „vysvětlit“ výše uvedená fakta tím, že jde o výsledek výběrového zkreslení: Nechaly se očkovat zrovna ty ženy, které by i bez očkování měly nižší plodnost než ty, které se očkovat nenechaly. V předchozích textech jsme ovšem jasně dokázali (viz [první díl této zprávy](#)), že ve skutečnosti klesla i celková plodnost, takže vysvětlení výběrovým zkreslením neobstojí. Navíc počet vzniklých těhotenství neočkovaných žen se v roce 2022 stabilizoval přibližně na hodnotách, které jsme viděli pro celou populaci v dobách před covidem, zatímco očkované ženy vykazovaly těhotenství výrazně méně. **Zjednodušeně lze tedy říct, že děti, které nám od ledna 2022 chybí, jsou děti, které se z nějakého důvodu nenašly očkovaným matkám. Neočkované matky jsou na běžných číslech.**

Pokles počtu narozených dětí navíc nastal asi devět měsíců poté, co rychle vzrostl podíl očkovaných žen v plodném věku. Jen v průběhu května 2021 se naočkovala čtvrtina sledované populace žen ve věku 18–39 let. Ještě k tomu je podobný pokles porodnosti vidět v mnoha okolních státech.

Všechny výše uvedené úvahy jsou samozřejmě zatíženy mnoha nejistotami plynoucími z toho, že státní orgány poskytují data pozdě, vydávají data chybná a data velmi málo detailní. Tato naše analýza pracuje otevřeně a poctivě s tím, co nyní máme od ÚZIS k dispozici.

S plným vědomím závažnosti následujících řádků však prohlašujeme, že výše uvedené analýzy ukazují ve prospěch hypotézy, že očkování proti covidu má příčinnou souvislost s poklesem plodnosti českých žen. Ve společnosti, která se řídí rozumem, by toto zjištění mělo vést k otevření datových sad, které jsou potřebné k detailní analýze tohoto problému. Do té doby, než bude

prodiskutován a bude stanoveno, jakou měrou se vakcinace na podporodnosti podílela, by mělo dojít k zrušení doporučení očkovat proti covidu ženy v plodném věku.